

D10.003

Uitspraak van het College van Toezicht

Kamer I

Zitting 16 november 2010

Inzake:

X,
klager,

tegen

Y,
verweerder.

1. Bij brieven van 15 juni 2010 (met 22 bijlagen) en 5 juli 2010 heeft X bij het College van Toezicht een klacht respectievelijk aanvulling op de klacht ingediend tegen Y.
2. Bij verweerschrift van 28 juli 2010 (met 4 bijlagen) heeft Y verweer gevoerd.
3. Bij brief van 20 augustus 2010 (met 5 bijlagen) heeft X gereageerd op het verweerschrift van Y.
4. Bij brief van 21 september 2010 (met 2 bijlagen) heeft Y gereageerd op de brief van X van 20 augustus 2010.

Behandeling van de klacht

5. De klacht is op 16 november 2010 behandeld door Kamer I van het College van Toezicht. De kamer was als volgt samengesteld:

- mr. L.C.J.M. Spigt, voorzitter
- ir. M. Loof,

- ir. C. de Jonge, leden
- mr. E.L. Hoogstraate, secretaris.

Partijen hebben ter mondelinge behandeling hun standpunten gehandhaafd en toegelicht.

6. Op grond van de aan het College ter beschikking gestelde stukken en de mondelinge toelichting van partijen overweegt het College het volgende.

De feiten

7. Als enerzijds gesteld en anderzijds niet of onvoldoende betwist staat – voorzover hier van belang – het volgende vast:
8. De heer en mevrouw X bezitten een jaren '30 tussenwoning in een geliefde wijk te A. Het betreft het ouderlijk huis van mevrouw X. Y heeft een zinken uitbouw gerealiseerd aan de woning van de burens van X. Naar aanleiding daarvan heeft X eind 2007 / begin 2008 Y benaderd om te komen praten over de gewenste onderkeldering van hun woning.
9. Tijdens een eerste bespreking in de woning van X heeft Y aangegeven dat zijn honorarium waarschijnlijk neer zou komen op 12,5% tot 15% van de totale bouwsom. Tijdens deze bespreking is ook ter sprake gekomen dat X – naast de onderkeldering – nog andere verbouwingswensen had. X heeft deze wensen verwoord in een e-mail aan Y van 9 januari 2008:

“Volgend op ons gesprek aan onze keukentafel over de wensen tot aanpassing van onze woning willen we u laten weten dat we positief op dat gesprek terugkijken. We zouden u dan ook willen vragen om eens nader na te denken over de mogelijkheden tot aanpassing van de woning op basis van het volgende ‘wensenlijstje’:

- *aanleg kelder onder huidige zitkamer?*
- *een extra douche op zolder tussen de twee kinderkamers in.*
- *de schuur in de tuin mag weg om meer ruimte te creëren.*
- *voortuin zou onderkelderd kunnen worden indien wenselijk, is dat toegestaan?*
- *kelder goed bereikbaar vanuit de keuken/zitkamer.*
- *de bestaande kelder mag opgeknapt en verder uitgediept worden.*

- *hal mag kleiner ten gunste van woonkamer.*
- *muurkasten mogen opgeofferd worden.*
- *keuken blijft intact, keukentafel mag evt. weg.*
- *achterpui mag er evt. uit.*
- *terrasrand liefst handhaven.*
- *ramen voorkamer (glas in lood, enkel) wordt dubbel glas.*

Het is maar een eerste puntenlijst, waar we bij een volgend bezoek van u eens goed naar zouden kunnen kijken.

Graag vernemen we van u of u bereid bent om met ons nog een keer om de tafel te gaan zitten om e.e.a. eens wat nauwkeuriger door te nemen.”

10. Y heeft hierop gereageerd per e-mail aan X van 10 januari 2008:

“Jullie opdracht in goede orde ontvangen, mijn dank daarvoor. Deze opdracht wil ik gaarne aanvaarden onder de volgende voorwaarden:

- a. inpassing in buro/werkzaamheden*
- b. afspraak mbt honorering*
- c. samengaan van architectuur, tuin en interieurarchitectuur.*

(...)

B. Een honoreringsafpraak kan pas gemaakt worden wanneer de totale omvang van de werkzaamheden geheel duidelijk is. Een gebruikelijke werkmethode is om allereerst een aanvang te maken met tekening bestaande situatie en inzichtelijk te maken welk planidee het dichtst bij het door jullie genoemde programma van eisen komt. Tot de genoemde totaal-opdracht zullen de gewerkte uren op regiebasis (naar werkelijk gemaakte kosten) worden bijgehouden en gedeclareerd. Nadien wordt eea. in de totaalopdracht opgenomen.

(...)

Ik neem binnenkort met jullie contact op voor een vervolgspraak. Bedankt voor het gestelde vertrouwen en van mij mogen jullie verwachten dat ik mij zal inzetten om jullie programma van eisen (jullie wensen en ideeën) om te zetten in een spannend en enerverende eigentijdse nieuwe woonsituatie, met daarin veel respect voor de bestaande aanwezige kwaliteiten.”

11. Vervolgens heeft Y in nauwe samenwerking met X een plan uitgewerkt, waarin nagenoeg alle onderdelen van de woning werden aangepast. Het plan werd zo uitgebreid mogelijk

uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid werd opengehouden om onderdelen te schrappen nadat offertes van aannemers waren verkregen. Y heeft voorts vele werkzaamheden verricht in verband met een bestemmingsplanwijziging, de bouwvergunning (twee fasen), welstandsgoedkeuring en sloopvergunning. In verband met het feit dat één van de burens van X bezwaar maakte tegen het plan, heeft Y extra werkzaamheden verricht, waaronder het in overleg met een constructeur opstellen van een constructief plan en diverse contacten met de burens en derden.

12. In de bouwaanvraag zijn alleen die verbouwingsonderdelen opgenomen, die bouwvergunningplichtig waren. Op basis daarvan is in de formulieren een bouwsom van EUR 125.000 exclusief BTW opgenomen, die laag is ingeschat om legeskosten te besparen. De bouwvergunning eerste fase is verleend op 16 juni 2009 en de uiteindelijke bouwvergunning is verleend op 22 september 2009.
13. In de eerste helft van juli 2009 zijn twee offertes van door X uitgenodigde aannemers binnengekomen, waarin een totale bouwsom van EUR 475.936 exclusief BTW respectievelijk EUR 489.524 exclusief BTW werd vermeld. X heeft aangegeven dat deze offertes ver boven zijn budget lagen. Vervolgens is op instigatie van Y een offerte van een kleinere aannemer (die eerder de zinken aanbouw van de burens van X had gebouwd) verkregen, waarin een totale bouwsom van EUR 314.146 exclusief BTW werd vermeld. Ook dit was volgens X nog steeds boven zijn budget. Vervolgens is het project stilgelegd.
14. Y heeft met betrekking tot zijn werkzaamheden in totaal vijf gespecificeerde declaraties verstuurd op basis van gewerkte uren:
 - a. Declaratie 1 d.d. 2 juni 2008 ad EUR 3.500 exclusief BTW, door X betaald op 25 juni 2008.
 - b. Declaratie 2 d.d. 10 november 2008 ad EUR 3.500 exclusief BTW, door X betaald op 8 december 2008.
 - c. Declaratie 3 d.d. 8 mei 2009 ad EUR 5.500 exclusief BTW, door X betaald op 3 juni 2009.
 - d. Declaratie 4 d.d. 6 juli 2009 ad EUR 7.500 exclusief BTW. Deze declaratie is door X betaald op 25 augustus 2009, nadat Y aan X twee hypothetische honorariumberekeningen op basis van de SR 1997 d.d. 20 juli 2009 had toegestuurd die hoger uitvielen, één met als uitgangspunt een

bouwkostenaanname van EUR 250.000 exclusief BTW en één met als uitgangspunt een bouwkostenaanname van EUR 500.000 exclusief BTW en nadat er discussie had plaatsgevonden over de hoogte van de offertes van de aannemers en de wijze van berekenen van het honorarium van Y.

- e. Declaratie 5 d.d. 13 januari 2010 ad EUR 8.800 exclusief BTW. Deze declaratie is door Y verstuurd nadat op 8 januari 2010 tussen partijen een gesprek heeft plaatsgevonden over de grieven van X en nadat Y een hypothetische honorariumberekening op basis van de SR 1997 d.d. 6 januari 2010 heeft overgelegd, met als uitgangspunt de bouwkosten van EUR 314.146 exclusief BTW, die hoger uitviel. Declaratie 5 is door X onder protest betaald op 3 mei 2010.

15. X heeft contact gezocht en een gesprek gevoerd met de deken van de kring E, de heer S. Nadat Y was begonnen met de incasso van declaratie 5 is aan dit traject geen vervolg gegeven.

16. X heeft desgevraagd op de zitting aangegeven dat de onderkeldering volgens het door Y gemaakte plan geen doorgang zal vinden, maar dat binnenkort waarschijnlijk wel de verbouwing van de eerste en tweede verdieping zal plaatsvinden voor een totale bouwsom van ca. EUR 50.000.

De klacht

17. X verwijt Y schending van de hoofdregel en van gedragsregel 4.2. De klachten van X kunnen als volgt worden samengevat.

18. De schending van de hoofdregel bestaat er volgens X in dat Y een ontwerp heeft gemaakt dat financieel volkomen onverantwoord blijkt te zijn en waarvan de kosten een veelvoud bedragen van het door X genoemde budget en van de op de vergunningaanvraag genoemde bouwkosten. Daarmee hangt samen het verwijt dat Y X zou hebben aangemoedigd om andere aspecten in het verbouwingsplan op te nemen zonder daarbij de financiële consequenties te vermelden en het verwijt dat Y geen tussentijdse ramingen heeft gegeven. X stelt dat hij tijdens het eerste gesprek met Y heeft vermeld dat hij een budget van EUR 100.000 tot EUR 150.000 voor de gehele verbouwing tot zijn beschikking heeft.

19. Daarnaast verwijt X Y dat hij de opdracht niet heeft vastgelegd in een overeenkomst waarin de wederzijdse rechten en plichten van opdrachtgever en architect deugdelijk zijn omschreven, zoals voorgeschreven in gedragsregel 4.2. Daarmee hangt samen het verwijt dat Y volgens X zijn verplichting niet is nagekomen om hem de Consumentenregeling 2006 te doen toekomen.
20. Tot slot heeft X nog een aantal gedragingen van Y genoemd, die volgens hem kwalificeren als een schending van de hoofdregel. Het betreft de volgende verwijten.
- a. X verwijt Y dat hij het tijdens het eerste gesprek heeft doen voorkomen alsof er één vaste formule bestaat waarmee het honorarium van de BNA-architect wordt vastgesteld. (Later werd X duidelijk dat hiermee werd bedoeld op de SR 1997.) Y heeft daarmee volgens X ten onrechte de SR 1997 als algemeen bindende regeling gepresenteerd. Bovendien heeft Y volgens X verkeerde percentages genoemd, geen melding gemaakt van de in rekening te brengen post verschotten van 8% en niet vermeld dat genoemde bedragen nog vermeerderd zouden worden met BTW.
 - b. X verwijt Y dat hij voorbarig een eindfactuur heeft gestuurd, omdat het honorarium op basis van de uiteindelijke aanneemsom zou worden vastgesteld.
 - c. X verwijt Y dat hij zich onprofessioneel zou hebben gedragen nadat het geschil was ontstaan. Y zou onder meer een bemiddelend gesprek met de deken hebben afgewezen.

Het verweer

21. In reactie op de verwijten van X heeft Y samengevat de volgende verweren gevoerd.
22. Y betwist dat X een budget van EUR 100.000 tot EUR 150.000 zou hebben genoemd. Y stelt dat hij de opdracht niet zou hebben aangenomen, als hij dit budget zou hebben gekend aangezien hij kort daarvoor een vergelijkbaar onderkelderingsproject had gedaan met een bouwsom van EUR 150.000 a EUR 180.000. Y stelt dat hij dergelijke indicaties terloops tijdens de besprekingen met X heeft genoemd. Bovendien zou Y volgens eigen zeggen geen honorariumpercentage van 12,5% tot 15% hebben genoemd bij een dergelijke lage bouwsom, maar een hoger percentage. Y stelt dat het wensenpakket uitdrukkelijk van X zelf kwam en dat X er mee instemde om een zo uitgebreid mogelijk verbouwingsplan uit te werken, waarbij de mogelijkheid werd opengehouden om onderdelen te schrappen nadat

offertes van aannemers waren verkregen. Y stelt dat hij er bij X juist meermaals op heeft aangedrongen om een beslissing te nemen met betrekking tot het budget en de te realiseren planonderdelen, hetgeen door X bewust zou zijn uitgesteld. Volgens Y is dit uitstel de reden dat nog geen afspraken gemaakt konden worden over de vaststelling van het honorarium. Y stelt voorts dat indien er geen budget is, er ook geen tussentijdse ramingen gegeven kunnen worden. Y stelt dat hij X uitdrukkelijk heeft geïnformeerd dat de op de vergunningaanvraag genoemde bouwkosten niet gelijk zijn aan de te maken investeringskosten.

23. Y stelt dat de opdracht deugdelijk is vastgelegd in de e-mail van 10 januari 2008.

24. Ten aanzien van de resterende verwijten stelt Y het volgende.

- a. Het is BNA-leden nog altijd toegestaan een honorariumberekening te hanteren op basis van de hoogte van de bouwsom en een daaruit te bepalen honorariumpercentage. In het geval van X zijn echter nooit de nadere honorariumafspraken gemaakt, zoals beoogd in de e-mail van 10 januari 2008. Daarom geldt volgens Y de afspraak dat gefactureerd zou worden op regiebasis. Het doet dan ook niet ter zake welke percentages uiteindelijk volgens de SR 1997 zouden gelden. Y stelt dat hij mondeling heeft vermeld dat zijn honorarium zou worden vermeerderd met verschotten. De post verschotten van 8% is bovendien in de hypothetische honorariumberekening d.d. 20 juli 2009 opgenomen en daarover heeft X geen opmerking gemaakt. Y vindt het gebruikelijk om bedragen exclusief BTW te noemen en heeft ook op de door X betaalde facturen en op de hypothetische honorariumberekeningen steeds vermeld dat het om bedragen "exclusief BTW" ging. Bovendien heeft Y naar zijn zeggen in een vroeg stadium tegen X gezegd dat zij mogelijk zouden kunnen profiteren van de tijdelijke BTW-verlaging als crisismaatregel van de regering.
- b. Aangezien nooit nadere honorariumafspraken zijn gemaakt, zoals beoogd in de e-mail van 10 januari 2008, heeft Y gefactureerd op regiebasis. De in rekening gebrachte hoeveelheid uren en uurlonen zijn volgens Y uiterst reëel te noemen. Ter zitting heeft Y daaraan toegevoegd dat hij een uurtarief onder de kostprijs in rekening heeft gebracht.
- c. Y heeft naar zijn zeggen nooit een uitnodiging van de deken ontvangen om te komen praten. Y had een dergelijke uitnodiging wel verwacht en zou daar ook

zeker op zijn ingegaan, als hij die had ontvangen. Y heeft bovendien zelf met de deken gebeld en volgens Y stemt de weergave door X van hetgeen de deken heeft gezegd niet overeen met hetgeen de deken daarover aan Y heeft gemeld. Het incassotraject van openstaande declaraties is bij Y gescheiden van eventuele gesprekken over een geschil.

Beoordeling van de klacht

25. Voorop staat dat de competentie van het College van Toezicht bij de beoordeling van klachten beperkt is tot het vaststellen van de vraag of en in hoeverre Y door zijn handelen of nalaten enige gedragsregel heeft geschonden. De klacht dat Y voorbarig een eindfactuur aan X heeft gestuurd kan niet los gezien worden van de civielrechtelijke vraag welk honorarium Y aan X in rekening mocht brengen. Het College van Toezicht zal deze klacht derhalve niet beoordelen en verklaart de klacht van X op dit punt niet-ontvankelijk.
26. Wel is aan de orde de vraag of juist is, zoals X stelt, dat Y een ontwerp heeft gemaakt dat financieel volkomen onverantwoord blijkt te zijn en waarvan de kosten een veelvoud bedragen van het tijdens het eerste gesprek met Y genoemde budget en van de op de vergunningaanvraag genoemde bouwkosten. Allereerst overweegt het College van Toezicht hiertoe dat weliswaar X met kracht van argumenten stelt, maar Y met kracht van argumenten betwist dat bij het eerste contact een budget van EUR 100.000 tot EUR 150.000 zou zijn genoemd. Of dit al dan niet is gebeurd kan derhalve niet worden vastgesteld, omdat in een procedure als de onderhavige geen mogelijkheid bestaat van volledige bewijsvoering, zoals het onder ede horen van getuigen. Daarnaast overweegt het College dat de in de vergunningaanvraag genoemde bouwsom evenmin kan meewegen in de beoordeling. X was immers, zoals door Y gesteld en door X onvoldoende betwist, op de hoogte van het feit dat daarin alleen die onderdelen waren opgenomen die bouwvergunningplichtig waren. Dit betekent dat blijft staan de vraag of Y, gegeven de overige feiten en omstandigheden in deze zaak, als professioneel adviseur redelijkerwijs had moeten begrijpen dat het ontwerp het budget van de opdrachtgever volkomen te boven ging. Het College van Toezicht neemt daarbij de volgende feiten en omstandigheden in aanmerking:
 - a. Hoewel X aanvankelijk Y uitsluitend had benaderd in verband met de onderkeldering van de woning, heeft Y in nauwe samenwerking met X vervolgens

een plan uitgewerkt, waarin nagenoeg alle onderdelen van de woning werden aangepast. Het plan werd zo uitgebreid mogelijk uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid werd opgehouden om onderdelen te schrappen nadat offertes van aannemers waren verkregen.

- b. Ter zitting heeft X erkend dat hij zich bewust was van het feit dat de bouwkosten die gepaard zouden gaan met de uitvoering van het “wensenlijstje” van andere verbouwingsonderdelen dan de onderkeldering, zouden kunnen uitstijgen boven het bedrag van EUR 150.000. X heeft ermee ingestemd dat Y het verbouwingsplan op deze wijze zou uitbreiden.
- c. X had redenen om méér geld in een verbouwing te investeren dan objectief gezien wellicht verstandig was, aangezien – zoals ter zitting is komen vast te staan en tussen partijen in confesso is – (i) het gaat om het ouderlijk huis van mevrouw X waarin zij graag wilden blijven wonen, (ii) zij graag in de betreffende buurt wilden blijven wonen en (iii) de woningen daar zeer waardevast zijn.
- d. Het ging – zoals ter zitting is komen vast te staan – om een uitzonderlijk project, namelijk de volledige onderkeldering van een tussenwoning en de onderkeldering van een gedeelte van de voortuin om daglichttoetreding in de te realiseren muziekkamer mogelijk te maken.
- e. X is een zelfstandig ondernemer en uit dien hoofde mag van hem een bepaalde zakelijkheid worden verwacht als het gaat om het maken van afspraken en het vooraf bespreekbaar maken van mogelijke misverstanden.
- f. Beide partijen hebben de situatie gecreëerd en laten voortbestaan dat tussen hen onduidelijkheid bestond over welke onderdelen van het verbouwingsplan zouden worden uitgevoerd, welke bouwkosten daarmee gemoeid zouden zijn en hoe het honorarium van Y precies zou worden vastgesteld.
- g. X stelt dat het honorarium van Y te allen tijde zou worden gebaseerd op de uiteindelijke aanneemsom. Het tot het uiterste doorvoeren van die stelling zou – zo heeft X zelf ter zitting bevestigd – leiden tot de consequentie dat Y in het geheel geen recht op betaling voor zijn werkzaamheden zou hebben indien X om wat voor reden dan ook zou besluiten de plannen niet uit te voeren.
- h. X is tevreden over de kwaliteit van het ontwerp van Y en klaagt ook overigens niet over de inhoud van de door Y verrichte werkzaamheden.

27. Op basis van het voorgaande oordeelt het College van Toezicht dat Y niet het verwijt kan worden gemaakt dat hij zich niet professioneel heeft gedragen als bedoeld in de hoofdregel,

aangezien hij redelijkerwijs niet had hoeven begrijpen dat het ontwerp het budget van de opdrachtgever volkomen te boven ging. In het licht van voornoemde omstandigheden, kan Y evenmin worden verweten dat hij in strijd met de hoofdregel zou hebben gehandeld door geen tussentijdse ramingen te geven of door X niet expliciet op de financiële consequenties te wijzen van het toevoegen van verbouwingsonderdelen aan het plan. In zijn algemeenheid meent het College van Toezicht dat een architect een bepaalde zorgplicht heeft om zich er bij het aannemen van de opdracht van te vergewissen dat het te verwachten honorarium en de bij benadering te verwachten bouwkosten in overeenstemming zijn met het budget van de opdrachtgever. In dit geval is niet vast te stellen in hoeverre Y zich hiervan heeft vergewist, zodat ook op deze grond niet kan komen vast te staan dat Y de hoofdregel heeft geschonden. Het feit dat hierover – zoals ook ter zitting is gebleken – tussen partijen misverstand is blijven bestaan, weegt echter wel mee bij de beoordeling van de klacht op grond van gedragsregel 4.2.

28. Naar het oordeel van het College van Toezicht had het geschil voorkomen kunnen worden indien partijen aan het begin van de opdracht duidelijke afspraken hadden gemaakt over het honorarium van Y. Gedragsregel 4.2 is bedoeld om de architect te dwingen helderheid te scheppen op dit punt. Het ligt voor de hand dat bij het maken en vastleggen van de afspraken over het honorarium ook het budget expliciet aan de orde komt. Daarbij merkt het College op dat de gedragsregels op dit punt gewenst gedrag aan BNA-architecten opleggen, maar dat het niet (deugdelijk) vastleggen van de wederzijdse rechten en plichten in een overeenkomst vanzelfsprekend niet betekent dat er geen overeenkomst is. Hierover oordeelt het College van Toezicht echter, zoals reeds opgemerkt in § 25 hiervoor, niet.
29. Het College van Toezicht oordeelt dat de wederzijdse rechten en verplichtingen niet deugdelijk zijn vastgelegd in de e-mail van 10 januari 2008, zoals ter zitting ook erkend is door Y. Deze e-mail bevat immers geen enkele vastlegging van de wijze van berekening van het honorarium van Y. Ook de afspraak dat in eerste instantie op regiebasis zal worden gedeclareerd voldoet niet aan de gestelde eisen, aangezien (i) niet is vastgelegd welke uurtarieven in rekening zouden worden gebracht en (ii) niet is vastgelegd hoe deze afspraak zich verhoudt tot de later te maken honorariumafpraak. Hiermee is de schending van gedragsregel 4.2 gegeven.
30. Het overleggen van de Consumentenregeling 2006 is – anders dan X stelt – geen verplichting van een BNA-architect, zodat het niet-overleggen daarvan niet in strijd met de

gedragsregels is. De Consumentenregeling 2006 is een hulpmiddel dat de BNA heeft ontwikkeld voor haar leden om kleinere opdrachten vast te leggen.

31. Met het oordeel dat Y gedragsregel 4.2 heeft geschonden, kan in het midden blijven of Y de SR 1997 – zoals X stelt – heeft gepresenteerd als dé formule waarmee het honorarium van de BNA-architect wordt vastgesteld, of Y al dan niet de juiste percentages heeft genoemd en of Y had moeten vermelden dat een post verschotten van 8% in rekening zou worden gebracht en dat de door hem genoemde bedragen nog werden vermeerderd met BTW. Als Y gedragsregel 4.2 zou hebben nageleefd, dan had immers geen misverstand kunnen (blijven) bestaan over deze aspecten. Overigens had het naar het oordeel van het College van Toezicht op de weg van X als ondernemer gelegen om bij twijfel te onderzoeken of genoemde bedragen inclusief of exclusief BTW waren.
32. Het College van Toezicht merkt ten overvloede op dat hoewel de SR 1997 is vervangen door 'De Nieuwe Regeling 2005', Rechtsverhouding opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur DNR 2005, het ook na die vervanging mogelijk en toelaatbaar is om de SR 1997 van toepassing te verklaren doch met uitzondering van de honorariumclausule. Deze laatste clausule is bij besluit van BNA per april 2003 komen te vervallen. Dit heeft ook tot gevolg dat de kostenindex 'i' behorende bij de SR 1997 sinds 2003 niet meer wordt geactualiseerd. Indien een architect desondanks de SR 1997 van toepassing wil verklaren, dan dient hij zijn opdrachtgever voor te lichten over de gevolgen. De besluitvorming van BNA omtrent de toepassing van de honorariumclausule in de SR 1997 houdt verband met de aangescherpte mededingingswet- en regelgeving. Deze wet- en regelgeving is gegeven in het belang van de consument zoals de opdrachtgever van een architect. Een en ander is door BNA aan zijn leden bekend gemaakt en op de website van BNA openbaar gemaakt. In verband met die wet- en regelgeving is artikel 3.2 van de Gedragsregels, vastgesteld op 11 juni 1998, op 13 november 2002 op advies van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) gewijzigd in het (vernummerde) artikel 4.2 van de thans geldende Gedragsregels. BNA-leden moeten zich aan de bedoelde besluitvorming omtrent de toepassing van de honorariumclausule houden, zoals is bepaald in artikel 6 van de statuten. Een en ander brengt met zich dat de honorariumclausule van de SR 1997 niet van toepassing kan worden verklaard louter door verwijzing daarnaar in de opdrachtbevestiging. Als een architect, ondanks de hiervoor genoemde besluitvorming, zijn honorarium toch wil berekenen zoals dat gebeurde onder de honorariumclausule uit de SR 1997, dan moet hij die wijze van berekening in de opdrachtbevestiging opnemen.

33. Ten aanzien van het verwijt dat Y zich onprofessioneel zou hebben gedragen nadat het geschil was ontstaan, oordeelt het College van Toezicht als volgt. Tijdens de zitting is komen vast te staan dat Y niet is uitgenodigd voor een gesprek met de deken. Het is derhalve onjuist dat hij een dergelijke gesprek zou hebben afgewezen. Voor het overige is het College van Toezicht van oordeel dat X onvoldoende heeft gesteld om het oordeel te rechtvaardigen dat Y in strijd met de hoofdregel zou hebben gehandeld bij de wijze waarop hij is omgegaan met het geschil. Deze klacht faalt derhalve.

HET COLLEGE VAN TOEZICHT DOET DE VOLGENDE UITSpraak

Het College van Toezicht verklaart de bij brief van 15 juni 2010 door X tegen Y ingediende klacht gegrond voor wat betreft het onderdeel dat ziet op de schending van gedragsregel 4.2.

Het College van Toezicht legt Y de maatregel van een waarschuwing op.

Het College van Toezicht verklaart de klacht dat Y voorbarig een eindfactuur aan X heeft gestuurd niet-ontvankelijk. De overige klachten van X zijn ongegrond.

Aldus beslist op 16 november 2010 door Kamer I van het College van Toezicht, bestaande uit mr. L.C.J.M. Spigt, voorzitter, ir. M. Loof en ir. C. de Jonge, leden, en mr. E.L. Hoogstraate, secretaris

Voorzitter:

Secretaris:

Verzonden op:

Tegen deze uitspraak kunt u binnen 30 dagen na verzending in hoger beroep komen bij een met redenen omkleed bezwaarschrift in vijfvoud aan de Raad van Beroep voor het Toezicht, t.a.v. mr. drs. T.D. de Groot, Amstelveenseweg 638, 1081 JJ Amsterdam, onder gelijktijdige overmaking van € 350,- (zijnde € 283,50 + 19 % BTW) op de rekening van BNA/College van Toezicht, nummer 46.69.44.349 bij de ABN AMRO Bank N.V., kantoor Koningsplein te Amsterdam of op nummer 71518 bij de ING t.n.v. BNA/College van Toezicht.